

Rekomendacje
Komisji Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych
Nadzorującej Przeszkolenie dla Diagnosty Laboratoryjnego, który nie wykonuje zawodu
diagnosty przez okres przekraczający 5 lat

Ustawą z dnia 27 listopada 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii kadr medycznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2401 ze zm.), dodano w art. 14 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2061 ze zm.) ust. 1a w następującym brzmieniu:

„1a. W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii diagnosta laboratoryjny, o którym mowa w ust. 1, jest zwolniony z odbycia przeszkolenia, pod warunkiem że przez pierwsze 3 miesiące wykonywania zawodu udziela świadczeń zdrowotnych pod nadzorem innego diagnosty laboratoryjnego.”

W związku z powyższym Komisja Nadzorująca przeszkolenie diagnosty laboratoryjnego, w trosce o zachowanie najwyższych standardów wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, mając na względzie bezpieczeństwo pacjenta i zachowanie dbałości o wykonywanie czynności diagnostyki laboratoryjnej z należytą starannością, rekomenduje:

Pierwsze trzy miesiące udzielania świadczeń zdrowotnych pod nadzorem innego diagnosty laboratoryjnego powinny odbywać się w podmiotach leczniczych posiadających w swoich strukturach wieloprofilowe Medyczne Laboratoria Diagnostyczne (MLD), w skład których wchodzi **co najmniej działy:** hematologii, koagulologii, biochemii/immunochemii, analityki ogólnej, immunologii transfuzjologicznej oraz Medyczne Laboratoria Mikrobiologiczne (MLM). Dopuszcza się, aby Laboratorium Mikrobiologiczne stanowiło jeden z działów wieloprofilowego MLD.

1. Powracający do zawodu diagnosta laboratoryjny powinien pracować we wszystkich możliwych obszarach funkcjonowania Medycznego Laboratorium i być włączanym do pracy w pełny tok diagnostyczny, począwszy od fazy przedlaboratoryjnej, przez fazę laboratoryjną z kontrolą jakości wewnątrzlaboratoryjną i zewnątrzlaboratoryjną, aż do wydania sprawozdania-wyniku z badania wraz z procesem autoryzacji.
2. Nadzór powinien być sprawowany przez doświadczonego diagnostę laboratoryjnego, a każdy dzień pracy zatwierdzony przez kierownika MLD/MLM, sprawującego funkcję kierownika w jednym Medycznym Laboratorium w wymiarze pełnego etatu.
3. Podczas pracy, wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej pod nadzorem, diagnosta laboratoryjny powinien zapoznać się z aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie MLD oraz wykonywanie zawodu diagnosty laboratoryjnego.
4. Po upływie trzech miesięcy pracy diagnosty laboratoryjnego pod nadzorem, Kierownik MLD/MLM powinien sporządzić opinię o przebiegu zatrudnienia w okresie trzech miesięcy, z wyszczególnieniem umiejętności jakie zdobył diagnosta podczas powrotu do zawodu, w szczególności:
  - umiejętność pracy w systemie informatycznym funkcjonującym w MLD,

- umiejętność oceny przydatności materiału pobranego do badań laboratoryjnych, w zależności od rodzaju, specyfiki i kierunku badania, z uwzględnieniem: prawidłowości rodzaju i pobrania materiału, czasu i warunków transportu,
- umiejętność właściwego przygotowania stanowiska pracy wraz z właściwym nadzorem nad sprzętem pomiarowym i pomocniczym, z oceną wewnętrznej i zewnętrznej kontroli jakości,
- umiejętność przeprowadzenia badań laboratoryjnych wykonywanych w danym dziale laboratoryjnym oraz oceny poprawności przebiegu badania,
- umiejętność rozpoznania błędów oraz zaproponowania odpowiednich działań naprawczych w obszarze:
  - ✓ fazy przedlaboratoryjnej,
  - ✓ fazy laboratoryjnej,
  - ✓ fazy postlaboratoryjnej,
- umiejętność komunikacji z personelem medycznym oraz pracy w zespole MLD,
- umiejętności manualne podczas wykonywania badań laboratoryjnych,
- znajomość aktualnych rekomendacji i zaleceń mających zastosowanie w rutynowej pracy w diagnostyce laboratoryjnej, mikrobiologii medycznej i immunologii transfuzjologicznej,
- umiejętność oceny i interpretacji klinicznej przed autoryzacją sprawozdania z badania laboratoryjnego, ze szczególnym uwzględnieniem badań laboratoryjnych w ostrych stanach zagrożenia życia,

a także:

- właściwej etycznej postawy zawodowej Diagnosty Laboratoryjnego w stosunku do pacjentów i współpracowników.
5. W przypadku sporządzenia opinii diagnosta laboratoryjny załącza ją do zaświadczenia o udzielaniu świadczeń zdrowotnych pod nadzorem innego diagnosty laboratoryjnego przez okres 3 miesięcy w trybie art. 14 ust. 1a ustawy o diagnostyce laboratoryjnej Krajowej Izbie Diagnostów Laboratoryjnych.